

Виходить у Львові що
дня (крім неділі і гр.
кат., съят.) о 5-й го-
дині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: у ліца
Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме ждані
ї за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незалежа-
ті вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Всюди союзи!

Майже хоче ся сказати, що в Європі настала тепер мода на союзи. Куди не повернешся, всюди союзи. Маємо вже тридіержавний союз і союз французько-російський та тихий союз Італії з Англією; тепер настав союз сербсько-чорногорський і говорить ся о союзі сербсько-чорногорсько-болгарськім, та союзі балканськім, а до цієї віянки союзів приходять ще два нові: іспансько-французький і іспансько-французько-російський. Ну, коли так далі піде, то війна готова ще ззовсім щезнути з лиця землі, бо всюди потворяться союзи і ціла Європа готова ще перетворити ся в один генеральний союз, зложений з поодиноких поменших. Але заким до того приде, то погляньмо, звідки взявся найновіший іспансько-французький союз і яке його значіння.

Французька ескадра, призначена для вправ морнарських, загостила була недавно тому на іспанські води до портів в Коруні і Ферроль. В обох цих місцевостях принято французьких моряків з великом одушевленням і в честь їх відбувалися торжества, на яких розуміється, що багато о іспансько-французькій дружбі. На однім з таких торжеств був також і консул російський, а радні міста говорили багато навіть про іспансько-французько-російському союзу. Праса підхопила ті торжественні вискази і зробила з них зараз два союзи. Ба, остаточно заговорено про однім з цих союзів навіть і в іспанськім парламенті. Пс. Романес спітав правительство, чи то правда і чи може дійстично прийти

до союза Іспанії з Францією. Міністер справ внутрішніх відповів на то, що з торжеств в Коруні не можна робити таких висновків, як зробила праса; він, міністер, не може пускати ся на це поле політики, бо правительство не зважає за розумне, додавати до сего хоч би лише одно слово. Річ очевидна, що на питанні в такій справі відповідь найлекша і найпростіша, коли скаже ся так або ні. Коли же дає ся виміннувачу відповідь, то дає ся місце всіляким згадкам.

Отже як стоять справа? Чи єсть дійстно іспанський союз, чи нема його, взагалі чи може бути чи ні? Отсє питання, котре тепер живо розбирає праса європейська. Köln. Zeit. відповідає так на них: „Іспанський народ чує інстинктивно, що сам не даст собі ради з Кубою і Сполученими Державами північної Америки. Щоби уратувати антильську перлу, хотіла би Іспанія дуже радо позискати Францію для своїх інтересів і для цього старається її переконати, що фінансові інтереси Франції заставляють її не дати Іспанії розлетіти ся, з другої же сторони може Франція зі своїми посилтями в Америці зазнати то самого, чого зазнала тепер Іспанія. Але з другої сторони навіть сама праса іспанська не спускає ся на самі завірелі дружби французьких офіцірів, але домагається від правительства, щоби оно скористало з нагоди і постаралося що є певного, що „чорне на білім“, бо то можна безпечно занести домів“. Згадана газета констатує отже, що в Іспанії єсть охота до заключення союзу з Францією і що гости французьких офіцірів може дати добру нагоду його заключення.

Основнійше розбирає сю справу петербурзький „Herald“, котрий так каже: „Групований держав Середземного моря творить не маловажний чинник в цілій міжнародній політиці. Для цього можна уважати за симптоматичну ознаку, що як іспанська так і французька праса скористала з нагоди гостини французької ескадри в Коруні та підносить гадку зближення ся Франції до Іспанії, очевидно для цього, що в Парижі хотіли би тим поставити противагу англійсько-італійській спілці бодай на стілько, на скілько розходить ся о західні частини Середземного моря, а в Мадриді знов хотіли би за всяку ціну видобути ся з того відокремлення, яке Іспанія з кождим днем що раз прикрайше відчуває. Від часу, коли репрезентант Англії в Тангері, Нікольсон, поїхав на дзвір марокканського шерифа до Маракешу, не має Франція спокою і клопоче ся тим, що Англія зробить їй колись дуже немилу несподіванку в її плянах марокканських. Для неї була би для цього опора о Іспанію, котрої марокканське становище є ще зі всіх держав європейських найпевніше, бо опирається на реальній територіальній основі, дуже добра і для цього французька праса зависима від правительства старається переконувати Іспанію, що спільні інтереси обох держав вимагали того як найбільше, щоби в Марокку удержати дотеперішній стан. Іспанська правительства праса не відповіла на то рішучо, що так, але дала таку відповідь, що французькі політики могли з того набрати надії для своїх бажань. Впрочім в Мадриді не так дуже легковірні, щоби гадали, що гости французької ескадри

35)

Діти капітана Гранта.

Фантастично - наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

Другий случай, о якім згадує істория острова Амстердам то пригода капітана Перона, Француза, цілком подібна до пригоди двох Шкотів, що так само закінчила ся: капітан добровільно лишився на острові, корабель, що мав його забрати не вертав і аж по сорок місяцях інший корабель, котрого случайно загнав вітер в ті сторони забрав Перона. Лише що побут капітана Перона на острові визначає ся кровавою подією, яка нагадує видумані пригоди, що ждали Робінзона по його повороті на остров.

Капітан Перон лишився на острові з чотирма моряками: двома Англійцями і двома Французы. П'ятнадцять місяців мали половати па морські льви. Лови удалися добре; але коли по п'ятнадцять місяцях не повернув корабель, коли поволі вичерпали ся припаси поживи — стало на острові жите з товаришами недолі дуже приkre. Два Англійці збунтувалися проти капітана Перона і він був певне погиб з їх рук, коли би не поміч його земляків. Від тієї пори обі стороны день і ліч сторожили уоружені і взаємно на себе нападали. Раз перемагали одні, другий раз другі і були би певне поубивали одні других, коли би на щастє не був їх забрав англійський корабель назад до вітчини і тим способом не увільнив їх від страшного положення.

Отже острів Амстердам був два рази притулком поліщених моряків, котрих Провидін виратувало від нужди і смерті. Але від того часу не заблукав ся ні один корабель на ті побережя і коли би навіть буря викинула яких нещастних, то они були би тепер дісталися в безпечні руки п. Bio. Той старець мешкав вже довгі літа на острові, а ще ніколи не мав нагоди гостити у себе нещастних з розбитих кораблів, або таких, що заблудили. О Britannii i o kapitanii Grantri нічого не знав. Ні коло острова Амстердам, пі коло островця съв. Павла, на якому часто навідувалися ловці китів і рибаки, не розбила ся Britannia.

Таке пояснення не зачудовало алі не засумувало Гленарвана. На тих перестанках і місцях випочинку не надіялися напів подорожні найти капітана Гранта і хотіли лише на певне пересувідчити ся, що його нігде в тих місцях не було. Від'їзд Duncana назначено на другий день.

До вечера оглянули подорожні острови, котрій на око виглядає дуже принадно. Помимо того съвіть звірінні і ростинні заступлені на острові дуже слабо. З чотироножих звірят, птахів і риб було тут кілька диків, альбатроси, оконі і фоки. З землі добувалися ся тут і там горячі води і жерела мінеральні з посеред чорної ляви, а густі тумани пари уносилися понад тим вульканічним грунтам. Деякі з тих жерел мали дуже високу температуру. Одно з них мало звіс 75° Р. горяча. Риби зловлені в морі о кілька крохів звідтам варилися дуже добре в п'ятьох мінутах в тих майже кипя-

чих водах і лише то здержало Паганеля, що не купав ся в них.

Вечером по довгім проході поправив льорд Гленарван честного Біота. Кождий з черг бажав ему як найбільшого щастя на його самітнім островці — а старець і собі благословив своїх гостей і просив ласки Неба для них і для їх благородного наміру.

IV.

Як заложили ся Яков Паганель і майор Мек-Небс.

Дня 7-го грудня сопілі коміні Duncana вже о третій годині рано; піднесено котву, пущено в рух шрібу і яхт виплив на повне море. Коли подорожні вийшли о осьмій годині рано на поміст, вже острів Амстердам ледве що виднів в мрачі видної рури. То був послідний перестанок на дорозі по трип'яті семі рівнобіжнику і лишалося ся вже тілько три тисячі миль до австральських берегів. Duncan потребував на ту дорогу не більше як дванадцять днів погоди і сприяючого західного вітру.

Марія Грант і Роберт споглядали не без зворушення на води, котрі корабель Britannia поров певні кілька днів перед тим заскіпив ся. Може як раз в тім місці боров ся нещастний капітан Грант зі скаженічими філями Індійського моря і може гнало його ід берегам з непоборимою силовою. Джон Менг'ліс показував струй означені на картах і пояслив їх постійний напрям. Так приміром одна з таких струй на Індійським океані жене до австральських берегів, а єї сила дає ся чути від заходу

в Коруни, або лестні відзвіви парискої праси мали свою причину у взглядах на іспанські інтереси. Тим менше дадуться там зловити на красні слова. Іспанія має тепер щось важнійшого робити як витягти для Франції каштани з огню марокканської політики.

З обох повисших відзвів видно отже, що як в Іспанії так і у Франції є велика охота до заключення союза; з одної сторони пре до того справа кубанська, з другої справа марокканська і англійско-італіанська спілка. На разі ще не прийшло до союза, але Франція шукає очевидно зближення і робить то таким самим способом, як зробила то свого часу в Росією: гостину своїх офіцірів підготовлює терен до дальших кроків. Може бути, що незадовго почуємо вість о дійстіні іспансько-французькому союзі.

Перегляд політичний.

Е. Вел. Цісар приїхав в середу по полуночі до Іспанії. З Монархом приїхали Найдост. Архікн. Франц Сальватор з родиною, ген.-ад'ютант Пар і ад'ютанти Альберті і Кульмер.

Князь черногорський віїхав оногди вечірком з Відня до Цетинії. Pol. Corr. доносить, що вість, будьто би князь принимав в Білграді босансько-герцеговинську депутатію єсть неправдива.

З Петербурга доносять, що міністер справ внутрішніх дозволив жидам без взгляду на їх званнє приїзджати до Росії. — В полуночевій Росії має розпочати ся з днем 12 ст. ст. с. м. державна продажа горівки.

Положене Франції на Мадагаскарі має бути дуже трудне. Говаси бунтують ся всюди. На цілім острові потворили ся ватаги ворохобників, котрі убивають Французи. Французьке воїсько може ледви ще в столиці краю удержати спокій і порядок.

Новинки.

Львів дні 4 липня 1896.

— **Іменування.** П. Міністер віроісповідань і просвіти іменував: Директора жежської школи

в Перемишлі кс. Стан. Фаленцкого катихитом при гімназії в Яслі, провізоричних учителів учителями дійстіями: Стан. Билинського з Ряшева в Золочеві, Людв. Брилинецького з Ряшева до школи реальної в Станиславові, Каз. Еліяша з Дрогобича в тамошній гімназії, Фел. Гонткевича з Дрогобича в тамошній гімназії, Франц. Фриза з Ясла в Стрию, Юл. Іппольті з Тарнова в Перемишлі (гімн. поль.). Ів. Яворського з Тарнова в Бояни, Ів. Санджайовського з Львова в Тарнові, Брон. Консиновського з Кракова в Бродах, Вол. Левицького з рускої гімназії у Львові в Тернополі, Мих. Новосельського з Перемишля в тамошній гімназії польській, Йос. Петрика з Станиславова до гімназії рускої в Коломиї, Волод. Шухевича з Коломиї в гімн. поль. в Перемишлі, дра Ник. Сабата з Коломиї в Станиславові, Андр. Шахновича з Ярослава в Станиславові, Ів. Тирона з Черновець для тамошньої гімназії. — П. Міністер віроісповідань і просвіти іменував професорів австрійської історії при ц. к. університетах у Львові і Кракові дра Із. Шараневича і дра Анат. Левицького членами ц. к. комісії для теоретичних іспитів державних відділу правно-історичного.

— **Перенесення.** П. Міністер віроісповідань і просвіти перене: катихита дра Мат. Чопора з гімназії в Яслі до Ярослава, професора гімназії в Перемишлі Вінк. Франка до гімназії Франц-Йосифа у Львові, проф. гімп. в Станиславові Ілью Кокорудза до гімназії рускої у Львові, проф. рускої гімназії в Перемишлі Ом. Кордасевича до гімназії рускої в Коломиї, учит. гімназ. в Бучачі дра Мих. Ладижинського до гімназії в Бродах, проф. гімн. в Дрогобичі Ром. Москву до V-тої гімн. у Львові, проф. гімн. в Бродах Ів. Пенека до гімн. в Чернівцях, проф. гімн. в Тернополі дра Ів. Ральского до V-тої гімн. у Львові, проф. гімп. в Стрию Стан. Романського до IV-тої гімн. у Львові, учителів з заведеню Єзуїтів в Хирові: Вол. Служевського і Тад. Висньовського до гімназії: першого в Бучачі а другого до гімназії в Коломиї.

— **Є. Е. п. Намістник** - кн. Евст. Сапінчук віїхав на довший час разом з женою до Гумниць. Вчера оглядав ц. Намістник в товаристві п. Віце-президента краєвої Дирекції скарбу дра Віктор. Коритовського великих копальні.

— **Ц. к. радник Двора** і Директор почт і телеграфів п. Сеферович повернув з Відня і обіймив урядоване.

на захід на океані Тихім, а також і на Атлантическім. Отже Британія, коли в часі бурі утрастила машти і керму, була супротив сили вітру і струї в морі безсильна і мусела грати просто до берегів, де очевидно розбилася.

Однако тут була одна неясність. Послідовні вісти о капітані Гранті були з Каліо, 30-го мая 1862 року. Отже яким способом могла Британія бути вже на вісім днів пізніше аж на Індійському океані? Коли Паганель спітали про то, відповів так, що міг заспокоїти кожного, навіть найбільше недовірчого.

То було вечером дня 12-го грудня, або шість днів по виїзді з острова Амстердам. Льорд і леді Гленарван, Роберт і Марія Грант, капітан Джон, Мек-Небс і Паганель сиділи на горішнім помості і розмавляли. Як звичайно бісіда вела ся о Британії, бо на покладі яхту о нічім більше не думано. Отже як раз тоді вказав Гленарван на ту неясність і занепокоїв нею ціле товариство.

Паганель почувши слова льорда живо піднес голову. Відтак не відповідаючи нічого пішов по документ. Коли вернув, стиснув лиши раменами, немов би соромився, що така дрібниця могла хоч би на хвилю занепокоїти его.

— Але дорогий друже — сказав Гленарван — відповідайте нам хоч що небудь.

— Противно — відповів Паганель — я завдам тут питане і то виключно капітанови Джонови.

— Слухаю, пане Паганель — сказав Джон Менгліс.

— Чи добрий і спосібний до скорої ізди корабель може за один місяць перетрати цілу частину Тихого океану між Америкою і Австралією.

— Так, як буде плисти по двіста миль на добу.

— А чи така їзда незвичайна?

— Цілком ні. Вітрильні кліппери пливуть часом ще скоріше.

— Отже — відозвав ся Паганель — за-

— **Ц. к. Намістництво** надало опорожнену греко-кат. парохію цісарського надання в Білих Ославах о. Ів. Городиському греко-кат. парохови в Вовчинці.

— **Льосовання.** При оногдашнім тягненю льосів припали вигралі: З віденських комунальних льосів перша головна виграна на серию 1577 ч. 89, друга на с. 2981 ч. 18, третя на с. 1500 ч. 43; з льосів „Червоного хреста“: головна виграна на серию 11.283 ч. 47, друга виграна на с. 6436 ч. 3; а з льосів Дунаю припала головна виграна на ч. 13.700, друга виграна на ч. 16.490.

— **Сніги в Татрах.** В почі на віторок по цілоденній сильній зливі упав в татранських горах сніг, так, що всі верхи забіліли як в зимі. В наслідок того постуденіло у нас в середу і четвер.

— **Почтові голуби.** Дня 28 червня о 6-тій годині по полуночі випустив в Кракові командр військової голубячої станиці майор Трегер кілька почтових голубів з Відня, котрих держано 9 днів в краківській станиці. Погода була лиха, але мимо того перший голуб прибув до Відня по 4 годинах і 49 минутах. Вскорі по нім прилетіли і другі голуби. Воздушна лінія межи Віднем а Краковом виносить 329 кільометрів і 400 метрів, отже перший голуб летів на одну мінуту 1 кільометр і майже 135 метрів.

— **Величезні бури** лутилися ся дня 1 липня с. р. в північній Німеччині і північно-західній Росії. Потерпіли богато міста Берлін і Петербург. В Берліні гром убив три особи а п'ять тяжко поранив.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховання.

Добре ради.

— Які спілки найліпші? Стара проповідка каже: „Найліпша спілка — чоловік і жінка“. То є правда. Двоє людей, звязаних тісно з собою звязкою родинною, або широю дружбою, можуть найліпше і найлекше утворити спілку. Але кожда спілка, хоч має одну ціль — заробок, має двояку задачу: 1) придбане більше сил до роботи; 2) придбане більше засобів до тої роботи (н. пр. худоби, машин

місті читати „7-го червня“ на документі, припустім що вода морська виїла одно число з тої дати — і читаймо „17-го червня“ або „27-го червня“ а весь відразу пояснить ся.

— Справді — замітила леді Елена — від 31-го мая до 27-го червня....

— Міг капітан Грант переплисти Тихий океан і бути вже на океані Індійськім.

— Ту відповідь Паганеля принято з загальним вдовoleniem.

— В той спосіб пояснили ми ще одну неясність! — сказав льорд Гленарван і то завдяки бистроти нашого приятеля. Отже нам же лише остало добити ся до Австралії і на єї західнім побережжі глядати слідів Британії.

— Чи на західнім — замітив Джон Менгліс.

— Справді, правду кажете капітапе. В документі нічого не вказує на то, чи корабель розбив ся на західнім чи на західнім побережжі. Тому мусимо глядати Гранта в обох тих місцях Австралії, куди переходить трийця сімей рівнобіжник.

— То суть які сумніви що-до того — спітала Марія Грант.

— О, ні, міс — відповів живо Джон, аби успокоїти дівчину. — Ваша Милість — говорив відтак даліше до Гленарвана — зволять розважити, що коли би капітан Грант був дістав ся до всхідного берега Австралії, то був би найшов зараз поміч і опіку. Ціле то побережжє англійське і досить густо заселене кольоністами. Осада Британії не потребувала би перейти і десять миль, а була би наткнула ся на своїх земляків.

— Добре кажете капітане — відозвав ся Паганель. — На всхіднім березі, чи то в пристані Твоффольд, чи в місті Ідн був би Гаррі Грант найшов не лише притулок в якій англійській кольонії, але був би мав і досить засобів, аби вернутися до Європи.

— То з того виходить — сказала леді Елена — що нещастні не могли найти тих са-

мих засобів і помочи в тій частині Австралії, до котрої ми пливемо?

— Ні, пані — відповів Паганель — той, берег пустий і безлюдний. Ніяка дорога не дозволяє його з містом Мельберном ні з Аделейдою і коли бурая загнала тут Британію то они могли остати ся без всякої помочи так само як коли би розбили ся при негостинних берегах Африки.

— Але в такім случаю — сказала Марія Грант — що сталося би з моїм вітцем від двох літ?

— Дорога Марія — відповів Паганель — ви пересвідчені, як гадаю, що капітан Грант дістав ся на австралійську землю по утраті свого корабля.

— Так, пане Паганель.

— Отже іде о то, що могло стати ся з капітаном Грантом, коли він вже був на березі. Тут можна припустити три випадки: або Гаррі добив ся з своїми товаришами до англійських кольоній, або попав в руки диких, або вкінці заблукав ся серед великих австралійських пустинь. Що-до першого згадду, то я єго рішучо відкидаю, Гаррі Грант не міг дістати ся до англійських кольоній, бо тут був би найшов певну поміч і був би вже давно сидів при своїх дітях в містечку Денді.

— Бідний отець! — зіткнула Марія Грант. — Вже два роки як з нами розлучив ся.

— Позволь дальше говорити пану Паганелеві — сказав Роберт — він нас научить....

— На жаль хлопче, все що можу припустити, то хиба то, що капітан Грант дістав ся до неволі Австралійців, або....

— Але ті Австралійці — спітала живо леді Гленарван — чи они....

— Не бійте ся, пані — перебив її Паганель, що відгадував єї гадки. — Ті Австралійці дики, прості і дуже дурні, але лагідні і не кровожадні так як їх сусіди з Нової Зеландії. Коли они забрали до неволі Гранта і його това-

гроший або капіталу). Річ очевидна, що чим більше спільників, тим більше повинно би бути сил до роботи, тим більше повинно би бути средстк, тим більше гроший або капіталу. Звичайно же буває так: в спілці зложені з богато людьми, робить звичайно лише кількох, або кільканадцять людей, часто навіть паймлених, бо спільники або не можуть робити, не знаючи самої роботи, і не перебуваючи всі разом в однім місці, або таки не хотять робити вдоволяючись тим, що дали гроши до спілки. У великий спілці часто незгоди, бо не всі хотять працювати в однім якіснім підприємством; одні других підозрівають в визиску, о нерівний поділ зарібку і т. д. З того заводяться непорозуміння та сварки і остаточно сама робота не іде так як би повинна — спілка упадає і розбивається. Великі спілки, зложені з богато людьми, мусять для того опиратися на якихсь правильних постановах і стають товариствами, опертими на статутах, в яких провід обінмає кількох людей, т. зв. виділ або рада товариства, дирекція і т. д. Ціла робота в таких товариствах зависить вже від того, які люди дістануться до виділу, до ради, до дирекції і т. д. Другі спільники вже не мішуються до роботи, а дивляться лише на то, щоби за свої гроші діставали відповідні зиски. Де до такої спілки приступають люди з великими капіталами, там она має своє значення, бо коли хтось дає до спілки 5 або 10 тисяч, а заробить річно більше 5 процентів від свого капіталу, значить ся 250 до 500 зр. без всякого труду і клопоту, то се для него щось значить. Але коли до якої спілки приступить хочби 100 тисяч людей, але з уділами по 10 до 20 зr. а зароблять річно по 75 кр. до 1 зr. 50 кр., там для спільників поправді нема ніякого зиску, ніякого зарібку, а може ще єсть і страта; бо коли-б' кількох з них хоч з маленьким капіталом взялися до якої орудки, то могли би певно заробити більше як по 75 кр. Спільники такі зробили хиба добродійство, що зложили капітал, котрим орудують люди, котрим остаточно треба платити за їх роботу. Ба остаточна спільники в такій спілці після законних постанов мусять ще ручити за всяку страту. Нехай спілка збанкрутіє, то всі спільники мусять платити довги. З того виходить ясно, що великі спілки для бідніших людей не прино-

сять ніякого хісна, противно, они суть ще й шкідливі тим, що вяжуть їх маленький капітал. Для бідніших людей, для людей, що мають лише малі капітали, найліпші малі спілки, зложені з двох, трох а найбільше п'ятох людей. Така спілка може бути тиха, значить ся, не потребує опиратися на яких законних постановах о спілках і товариствах, єсть отже свободніша, обрахунок і поділ зарібку єсть в ній легкий, а що найважніше, заробок припадає безпосередньо самим спільникам і они при малім капіталі і малім заході можуть мати більші зиски, як у великій спілці, де ще з чистого зиску треба оплачувати і людей і льюкал і великі податки і т. п. Таких маліх спілок може бути в одній громаді кілька. Чотирох або п'ятох людей стає н. пр. до спілки і заводять в селі крамницю; інших двох або трох бересь торгувати збіжем, они дають і своє збіже і скраплюють ще від других господарів, та перепродувають їх далі; кількох може взяти ся до скуповання і перепродування яєць, садовини і т. д. Заробок кождої спілки, чи то крамничної, чи якої іншої, повинен однакож припадати пе кому іншому, лише самим спільникам і не іти на якусь іншу ціль, бо всяка спілка на заробок, то не якесь добродійне товариство. В добродійні товариства можна лиш тим взяти ся, котрі мають з чого жити і не потребують зарібку.

— Сушена маса з овочів. У нас марнує ся часто богато садовини, котру добрий господар, взглядаючи запонадлива господина могли би добре використати. Мало хто з наших господарів дбає про то, щоби завести собі таку садовину, котра би мала добрий покуп, а лихаминає ся лише дома і то по найбільшій частині зелена; деяко з'єдять люди, деяко безрозги а деяко таки зігніє. А преці і лиху садовину, а павіть квасницю і терен можна би добре використати і спрятати на зиму. Помінувши вже то, що з яблук і грушок можна робити сушеницю, то ще можна би робити в мішанині всіляких овочів і сушену масу або рід сушених повил. А можна то робити ось яким способом: Яблока і грушки крає ся на кусні, із сливок вибирає ся кістки і все разом варить ся у великім поливані горшку. Коли розвариться ся перепускає ся ту мішанину через сито. Розуміється, що до варення треба брати тілько води, кілько потрібна, щоби маса не була за рідка. До тої

мішанини додає ся ще цукру, відповідно до того, чи овочі були дуже квасні, чи ні; на кілько овочів рахується 12 дека цукру, на квасніші до 25 дека. По перепідідженню і домішанню цукру варить ся ту мішанину даліше, доки аж добре не загустне, так що ложка поставлена в ній сторцем буде в ній просто стояти. При вареню треба добре мішати, щоби маса не пригоріла. Коли вже маса заварена, розкладає ся на ліску, якої звичайно уживає ся до сушення овочів, або коли єї не має, то просто таки на широкі а тонкі дощінки, білий папір, а на той папір розмазує ся масу рівною і не дуже грубою верствою та всуває ся в піч, з котрої н. пр. виймено хліб, або котру умисно натоплює ся, але не дуже, на сушене. Масу лишає ся в печі на кільканадцять годин, а коли-б' ще не засхла, повторяє ся сушене ще раз. По засушенню крає ся масу на невеличкі, більше менше однаково великі кусні і ховає ся в сухім місці на зиму. Щоби з засушеної маси здоймити папір, треба засушений коржик, коли вистигне, обернути, змочити напір і опіля єго осторожно здоймити. З так засушеної маси можна опіля варити всілякі страви, або таки і саму їсти. Кому ніяково порати ся коло сушеня маси, може єї просто спрятати в новий, добре випарений поливаний горнець, обвязати папером і поставити на сухім продувнім місці н. пр. на поді.

— Добру масу до запускання підлоги можна зробити беручи на 5 літрів дощівки, фунт поташу і три четверти фунта воску. Масу ту варить ся через п'ять годин і для падання її барви додає ся ще окру. Масу розтирає ся на підлозі грубим пензлем, а коли висхне витирає ся добре щітками і вовняними платками, доки аж не буде блищає ся. Перед запусканням треба підлогу добре вимити і вишукривати та лишити, щоби висхла. До паркетів з ріжного дерева, не треба до маси додавати фарби.

— Нові винаходи. В Чікаго в північній Америці придумано таку машину, котра сама робить сирнички. В машину вкладає ся дерево цілими колодами і масу до головок. Машина на однім кінці річе дерево на тоненьких патичках, відтак крає їх, мачає сама в масі а на другім кінці викидає вже готові сирники. Обчиленено, що 300 таких машин вистане, щоби цілу землю засипати сирничками. Французьке правительство вже таку одну машину закупило для себе і завести в краю монополь сирничків.

ТЕЛЕГРАМИ.

Рим 4 липня. В парламенті італійським прийшло вчера до дуже бурливих сцен. В палаті послів розпочала ся була нарада над законом о установлению цивільного комісаря на Сицилії. Пос. Фульчі поставив внесене, щоби зараз взяти під нараду проект закона о скасуванні вивозового мита від сирки. Рудіні спротивився тому рішучо а лівця підняла тоді такий крик, що президент мусів перервати засідання. По перерві внесене Фульчі'го відкинуто 170 голосами проти 38.

Константинополь 4 липня. Порта признала жителям острова Крети жадані европейськими державами концесії: оголошене загальної амністії і безусловне признане договору галепекого.

Розбішки на ріці Miciçini. Повіст з життя американських полішуків в перекладі К. Вербенка, вийшла осібною книжкою (609 стор. другу) і продавається по ціні 80 кр. в книгарні Старопідільській, тов. ім. Шевченка і у накладі К. Паньковського.

ришів, то ручу що піколи не грозили їх житю. Всі подорожні годяте ся на то, що Австралії мають відразу до розливу крові, а павіть не раз кажуть, що знаходили в них вірних союзників против розбіщацьких ватаг.

— Чуєш, що каже пан Паганель? — спітала леді Елена обертаючи ся до Марії Грант. Коли твій отець єсть в руках диких, а так байди виходити з документу, то ми его віднайдемо і....

— А як заблукав ся в тім величезнім краю? — сказала дівчина глядячи уважно в лиці Паганеля.

— То й так — скрикнув Паганель з великою певностю — найдемо его. Правда приятель?

— Без сумніву — відповів Гленарван, що хотів звернути розмову на що іншого, меніше сумного. — Я не гадаю, аби можна заблукати ся.

— Чи велика Австралія? — спітав Роберт.

— Австралія, хлопче, має щось около сімсот сімдесят п'ять мільйонів гектарів простору, то значить, що она така велика як чотири п'ять Европи.

— Така велика? — сказав Мек-Небс.

— Так, так, любий майоре; не помилуюся певне її на один гектар і мусите призвати самі, що такий великий край має право називати ся „сушеною“ — так як стоять в нашім документі.

— Безперечно, пане Паганель.

— Скажу ще, — говорив учений дальше — що не богато найшлося би таких подорожників, котрі заблукали ся в тім розлогім краю. Мені здається, що Лайхгардт єсть може одиноким чоловіком, о котрім досі не було відомості, але й о нім вже говорено в географічнім товаристві, перед самим моїм від'їздом, що імовірно найдено його сліди.

— Чи Австралія ще не ціла знана? — спітала леді Гленарван.

— Ні, пані — відповів Паганель. — Ав-

стралію не більше знають як середину Африки, але цілком не для того, щоби не було відважних і з пожертвованем подорожників. Від 1860 року до 1862 було їх звич п'ятьдесят і они як найточніше розслідували той край і в середині і на побережжах.

— Також щось, аж п'ятьдесят! — сказав майор з недовірою.

— Так, пане Мек-Небс! Ні менше ні більше, говорячи очевидно і о моряках, котрі не знаючи дороги дістали ся на побережя Австралії, як також і о тих, що добровільно передириалися до середини тої незнаної країни.

— А хочби й так — відповів майор — то все таки п'ятьдесят за богато.

— Що більше, скажу вам пане Мек-Небс — говорив географ чим раз більше роз'яснюючи запереченем....

— Слухаю, що мені скажете більше, пане Паганель.

— Скажу вам, що коли сумніваєте ся, коли мені не вірите, то вичислю вам з памяті всі ті п'ятьдесят п'язниць.

— Ох, ох! — засміяв ся майор наслідливо. — Ті учени не сумніваються що їхнім відомості.

— Майоре! — крикнув Паганель — заложиться ся о вашу рушницю з фабрики Муре і Діксон — а я ставляю мою лунету Секретана.

— Дуже радо, пане Паганель; коли вам то робить приемність — відповів новолі Мек-Небс.

— Слово, майоре! — крикнув географ. — Держу вас за слово і ручу вам, що вашою рушницею не убете вже більше ні одного лиса, ні одної кози, хиба що я вам єї позичу. На то впрочі можете все числити.

— Пане Паганель — відповів поважно майор — мої лунети буде все на ваші услуги, кілько разів скочете.

(Дальше буде).

За редакцію відповідає: Адам Кроховецький.

І Н С Е Р А Т И.

Бюро оголошень і дневників
приймає
О Г О Л О Ш Е Н Я
до всіх дневників
по цінах оригінальних.
До
Народної Часописи, Газети Львівської, і Przeglądy
може ліпше се бюро анонси приймати.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

В тернополі закутила
спілка християнська бараки
військові при гостинці Смико-
вецькім, котрі зараз почнуть
ся розбирати. Тому дуже до-
бра тепер лучається нагода для
потребуючих, набути кождої
хвилі за дуже низьку ціну
ріжний матеріал будовляний
як: дошки, бальки і т. д.

Інсерати

"оповіщення приватні"), як для
"Народної Часописи" також
для "Газети Львівської" приймає
лиш "Бюро дневників" ЛЮ-
ДВІКА ПЛЬОНА, при улиці
Кароля Людвика ч. 9, де також
знаходить ся Експедиція місцевих
газет.

11
ГАЛИЦЬКИЙ
КРЕДИТОВИЙ БАНК
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
і опроцентовує їх по
4½% на рік.

РІПА пашна стернянка
(Stoppelrübensaaten)
насінє съвіже і певне, і літер і зр.
поручас
Й. БУЛЬССВІЧ
Склад насіння в БОХНИ. 64

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльо-
сетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. —
Збірники на воду. — Комплектні урядження купелеві. —
Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури
ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На ждане висилає ся каталоги.

Бюро дневників і оголошень **Л. ПЛЬОНА** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.